

Befolkningens holdning til det norske
barnevernet og barnevernsinstitusjoner

Rapport
november 2023

- Målsetningen med undersøkelsen har vært å kartlegge befolkningens holdninger og tillit til barnevernet og til norske barnevernsinstitusjoner.
- Undersøkelsen er gjennomført høsten 2023 av Sentio Research Norge, på oppdrag for Bufdir.
- Utvalget består av 1001 personer i alderen 18 år og eldre, og er landsrepresentativt.
- Datainnsamlingen ble denne gangen gjennomført på web-panel, mens det ved tidligere år har vært benyttet telefonintervju i den delen av undersøkelsen som omhandler det norske barnevernet. Bytte av metode vil få konsekvenser for resultatene. Her svarer ikke respondenten direkte til en person, men sitter foran en datamaskin eller smarttelefon og svarer. I de fleste tilfeller vil det da være lettere å svare mer negativt eller politisk ukorrekt. Når en studerer resultatene sammenholdt med tidligere undersøkelser bør en ta derfor hensyn til bytte av metode.
- Datamaterialet er vektet etter kjønn, alder og region, for best mulig å gjenspeile populasjonen.
- Tilgjengelige tidsserier når det gjelder holdninger til barnevern er hentet fra Sentio telefonundersøkelser i 2017-2021.
- Når det gjelder siste del av undersøkelsen som omhandler institusjonsbarnevernet, ble det benyttet samme metode som i forrige undersøkelse (2019).
- I denne rapporten presenteres hovedfunn og eventuelle statistisk signifikante forskjeller mellom undergrupper. Se ellers komplett tabellvedlegg.

Om undersøkelsen

Periode: 3.- 8. november

Utvalg: Nasjonalt representativt uttrekk
vektet etter kjønn, alder og geografi

Intervju: 1001

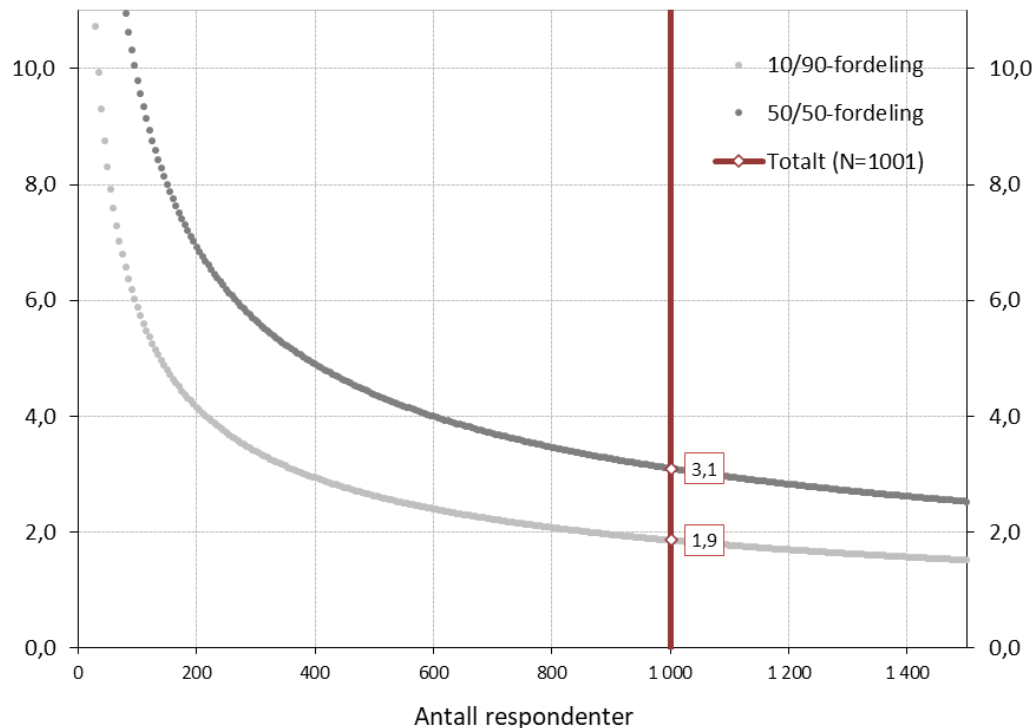
Målgruppe: 18 år +

Metode: Online panel

Feilmargin
(± prosentpoeng)

Feilmargin
(± prosentpoeng)

I enhver utvalgsundersøkelse må man operere med feilmarginer for fordelinger (prosentuering). Størrelsen på feilmarginen avhenger av utvalgets størrelse, og av resultatet i utvalget. Jo mer prosentandelen som har en bestemt egenskap, nærmer seg 50, dvs. jo mer heterogent utvalget er, desto større feilmargin må vi regne med. I denne undersøkelsen med et utvalg på 1001, vil feilmarginene variere fra 1,9 prosentpoeng ved en 10/90-fordeling til 3,1 prosentpoeng ved en 50/50-fordeling. Figuren under viser hvordan feilmarginene utvikler seg ved ulike utvalgsstørrelser og fordelinger.

Denne rapporten presenterer hovedfunn fra en undersøkelse om holdning til barnevernet og norske barnevernsinstitusjoner som Sentio har gjort på oppdrag fra Bufdir. I tabellvedlegget er alle spørsmål brutt ned på relevante bakgrunnsvariabler. I denne rapporten er hovedresultat samt signifikante resultater fra dette vedlegget kommentert.

- 60 prosent nevner barnevernet først på spørsmål om hvor de ville henvendt seg hvis de var bekymret for om et barn lever under skadelige forhold. Regner vi inn totalt nevnt, vil 73 prosent kontakte barnevernet. Andelen er den samme som i 2021, og den har vært stabil over noe tid (2020 var et unntaksår, med 80 %).
- Et (knap) flertall av den norske befolkningen har tillit til barnevernet. 55 prosent gir en positiv skåre mellom 6 og 10. Jo høyere utdanning og husstandsinntekt man har, jo større tillit har man.
- Omtrent 4 av 10 har et godt eller meget godt inntrykk av det norske barnevernet. Resultatet er lavere enn ved tidligere målinger. Som tidligere er inntrykket av barnevernet best blant de med høyere utdanning og høyere inntekt.
- 20 prosent av de med et dårlig inntrykk, sier de vil unnlate å melde fra til barnevernet dersom de er bekymret for om et barn utsettes for omsorgssvikt. 61 prosent av disse vil imidlertid ikke unnlate å melde bekymring.
- 34 prosent har et godt inntrykk av barneverntjenesten i egen kommune. Også dette er lavere enn tidligere, og andelen med et *dårlig* inntrykk har samtidig økt noe. Inntrykket av det kommunale barnevernet er bedre blant de med høy utdanning og inntekt enn i den øvrige befolkningen.
- 13 prosent har selv fått hjelp av barnevernet. Av disse opplevde 52 prosent god kvalitet på hjelpen de fikk, mens 27 prosent opplevde å få hjelp av dårlig kvalitet.

Oppsummering, forts.

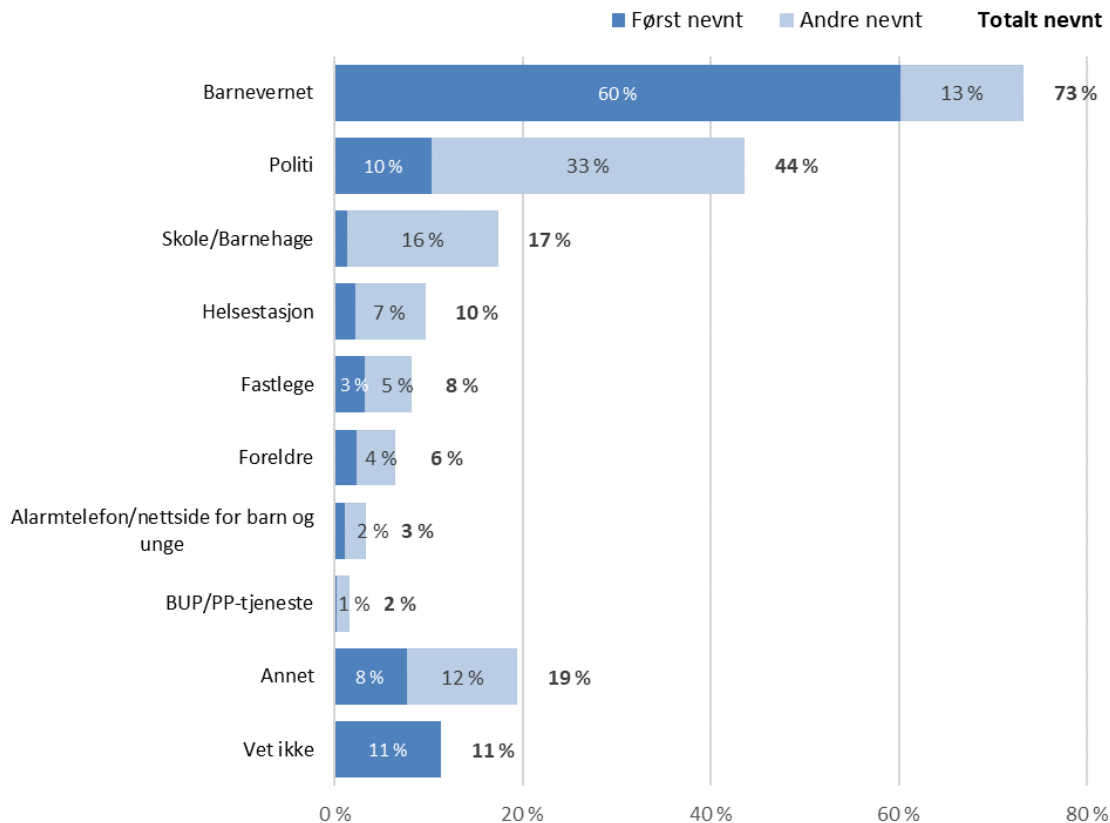
- På spørsmål om hvor man har sitt hovedinntrykk av barnevernet fra, oppgir 53 prosent TV/media/presse. Dette er langt flere enn i 2019-2021. 35 prosent har sitt hovedinntrykk fra eget nærmiljø, mens 27 prosent oppgir sosiale medier. 20 prosent oppgir egne erfaringer, og 18 prosent oppgir andre kilder, som jobb, skole, venner og familie.
- 37 prosent oppgir at de har sett/hørt nyhetssaker om barnevernet i det siste. Dette er flere enn ved tilsvarende måling i 2021, da bare 31 prosent hadde fått med seg slike nyhetssaker, men færre enn i 2020 (46 %). I 2019 var samme andel på hele 69 prosent.
- 26 prosent er helt eller ganske enig i at barnevernet tar barn fra foreldrene sine uten god nok grunn. Menn er mer enige enn kvinner, og de med høyest utdanning er mest *uenige*.
- Befolkningen er delt i inntrykket av om barnevernet får ufortjent mye kritikk: 4 av 10 er helt eller ganske enige i påstanden, og like mange er helt eller ganske uenige.
- 32 prosent av befolkningen er helt eller ganske enige, og 28 prosent er helt eller ganske uenige, i påstanden om at barnevernet tar for lite hensyn til foreldrenes rettigheter. 28 prosent vet ikke.
- Knappt 2 av 3 er helt eller ganske enige i at barnevernet er en viktig hjelper for barn og foreldre. Færre enn 1 av 10 er helt eller ganske uenige i dette.
- 41 prosent av befolkningen er av den oppfatning at barnevernet griper inn for sent i saker som omfatter omsorgssvikt, overgrep eller mishandling. 18 prosent mener barnevernet griper inn på riktig tidspunkt, mens 13 prosent mener det gripes inn for raskt.
- 59 prosent av befolkningen tror mesteparten av barnevernets arbeid består av å gi råd, veiledning, avlastning og økonomisk støtte slik at foreldre skal lykkes i foreldrerollen. 30 prosent tror hovedoppgaven er å overta omsorg for barn som har vært utsatt for omsorgssvikt, overgrep eller mishandling.

Oppsummering, forts.

- 3 av 10 har et godt eller ganske godt inntrykk av norske barnevernsinstitusjoner. Menn har i snitt et bedre inntrykk enn kvinner. De med høy utdanning og høy inntekt har et bedre inntrykk enn resten av befolkningen.
- 35 prosent har ganske liten eller liten tillit til at ungdom får god hjelp på norske barnevernsinstitusjoner. 28 prosent har ganske stor eller stor tillit. Andelen som har *stor tillit* til at ungdom får god hjelp på norske barnevernsinstitusjoner, er større blant de som selv har fått hjelp av barnevernet enn blant den øvrige befolkningen.
- 30 prosent ville stilt seg ganske positiv eller positiv til at det kom en barnevernsinstitusjon for ungdom i nabolaget.

Bekymringsmelding ved omsorgssvikt

Hvis du er bekymret for om et barn i din nærhet lever under forhold som er til skade for barnets helse og utvikling, hvor vil du henvende deg for å melde din bekymring?/ Hvilke andre steder ville du henvende deg? Først nevnt og totalt nevnt. Prosent. n=1001.

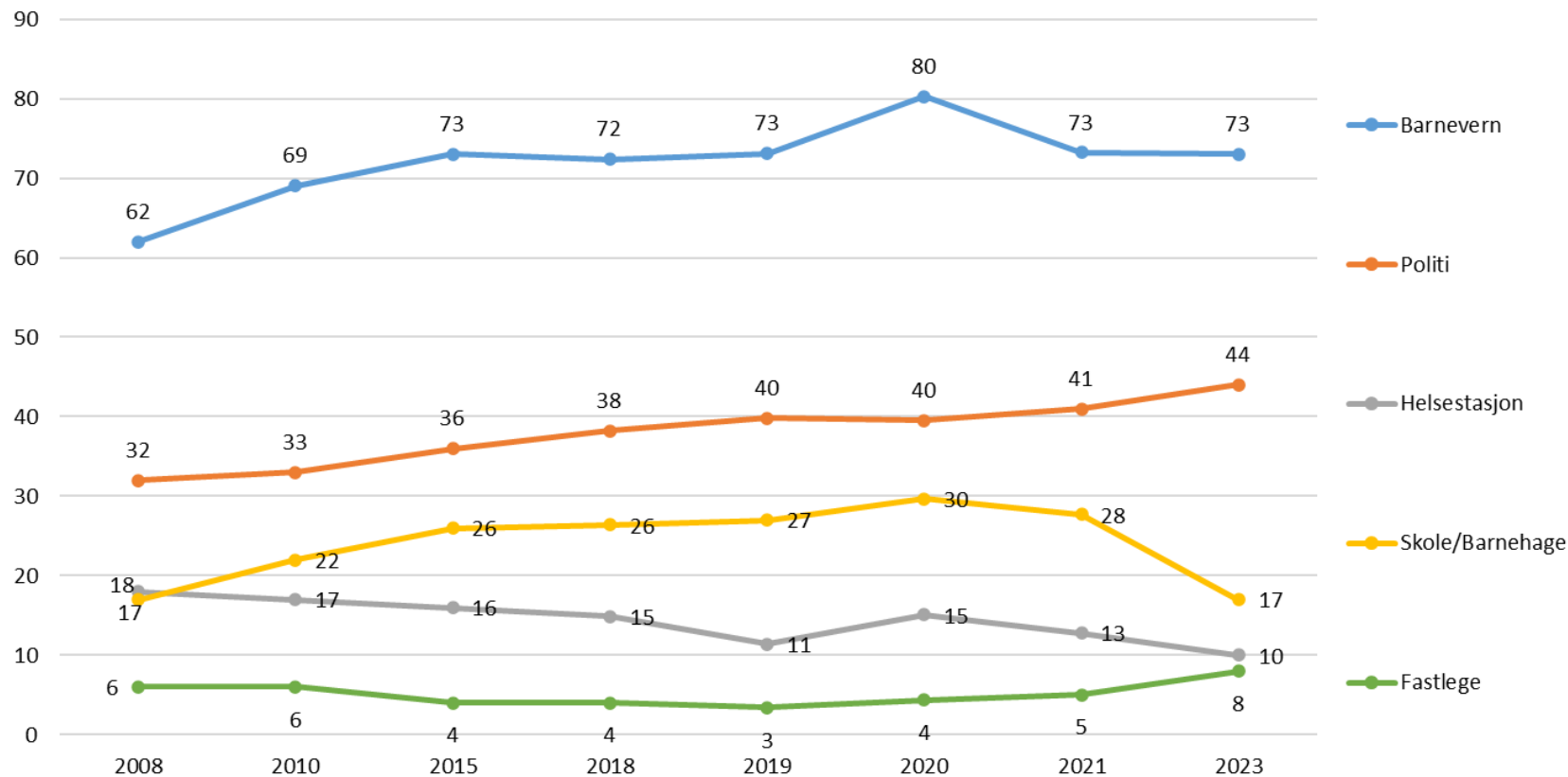
Barnevernet er et klart førstevalg å kontakte hvis en er bekymret for et barns ve og vel. Nær 3 av 4 oppgir Andelen som ville meldt bekymring til *barnevernet*, er høyere blant kvinner (81 %) enn menn (66 %).

44 prosent nevner politiet som aktuelt kontaktpunkt. Blant menn er andelen 48 prosent.

Andelen som nevner barnevernet har i hovedsak vært nokså stabil over tid, mens andelen som nevner politiet, har økt. Det har vært en nedgang i andelen som nevner skole/barnehage og helsestasjon.

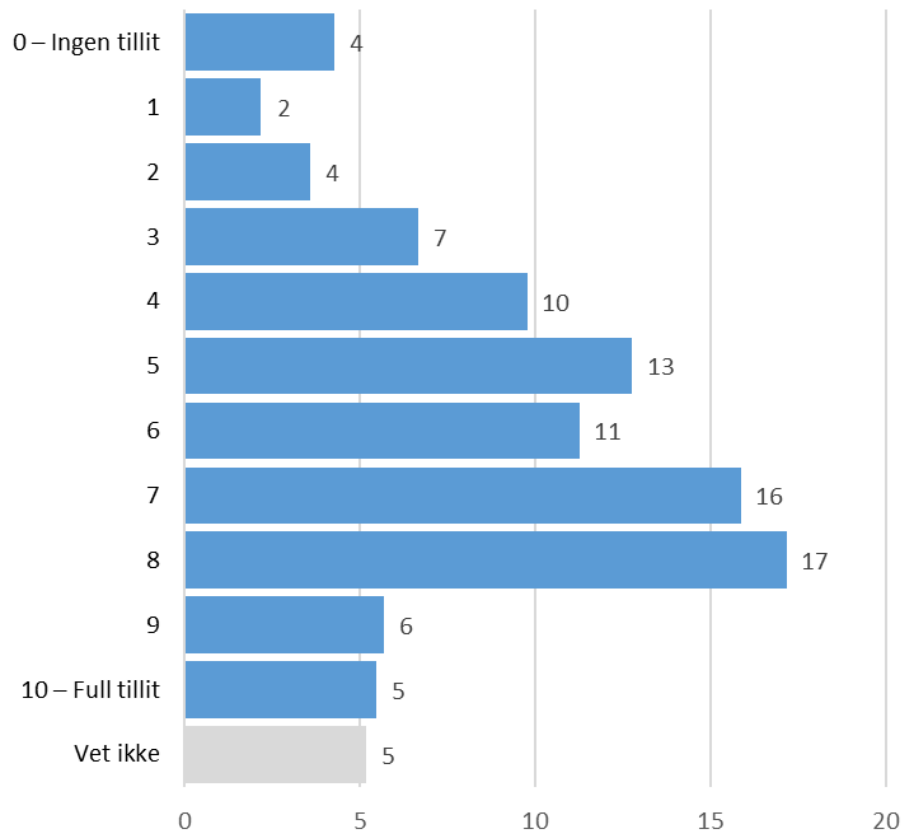
(Figur på neste side)

Tidsserie: Bekymringsmelding ved omsorgssvikt

Tillit til barnevernet

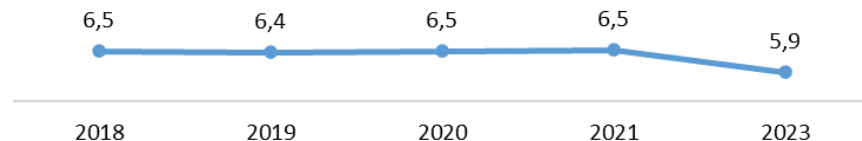
I hvilken grad vil du si du har du tillit til det norske barnevernet? Prosent. n=1001

55 prosent gir barnevernet over en skåre over 5 når de vurderer grad av tillit.

- Grad av tillit øker både med høyere utdanning og høyere husstandsinnkomst.
- 13 prosent av de som har mottatt hjelp av barnevernet oppgir at de har *full tillit* til det norske barnevernet.

Tidsserie gjennomsnitt 0-10

Inntrykk av det norske barnevernet

Hva er ditt hovedinntrykk av det norske barnevernet? Prosent. n=1001

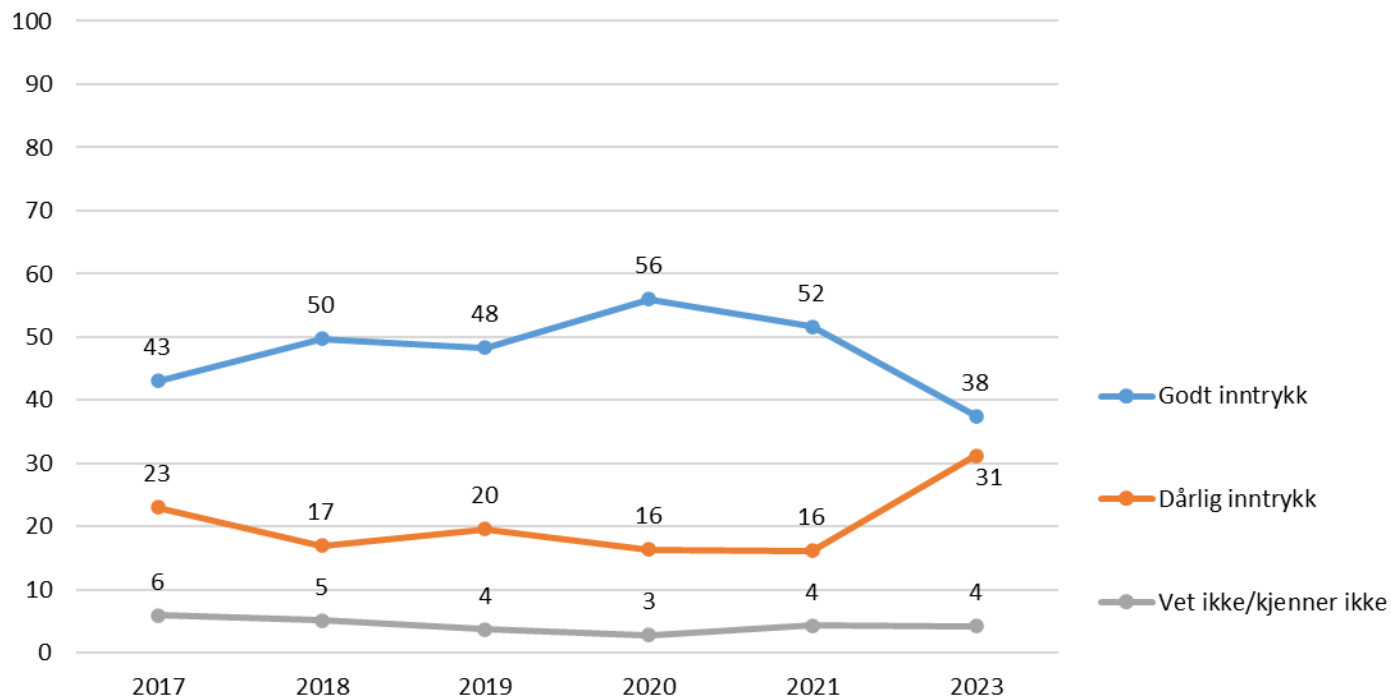

38 prosent av befolkningen har et meget godt eller ganske godt inntrykk av det norske barnevernet.

- Inntrykket er bedre både blant de med høyere utdanning og blant de med høyere inntekt.
- 19 prosent av de som har mottatt hjelp av barnevernet oppgir at de har et meget godt inntrykk av det norske barnevernet.

Inntrykk av barnevernet har variert noe over tid (se neste figur).

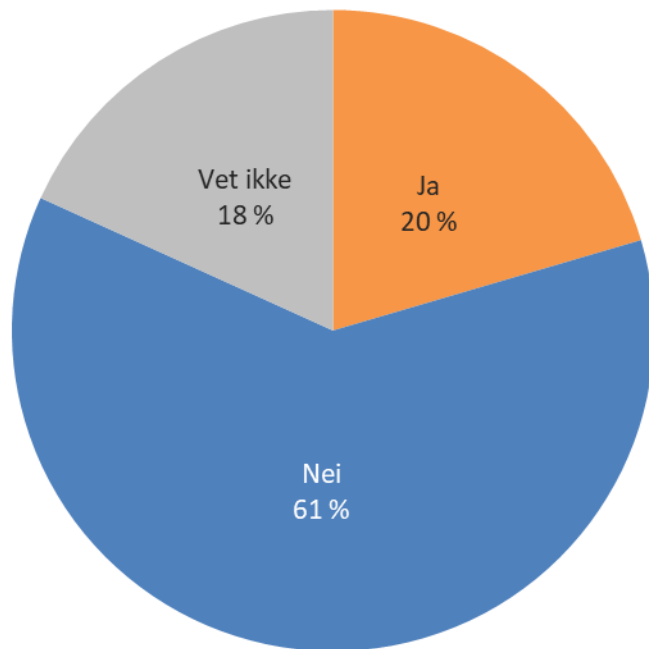
Tidsserie: Inntrykk av det norske barnevernet

- Resultatene er presentert sammenslått: «Godt inntrykk» («Meget godt inntrykk» og «ganske godt inntrykk») og «Dårlig inntrykk» («meget dårlig» og «ganske dårlig»). «Verken godt eller dårlig inntrykk» er utelatt.

Unnlate å melde

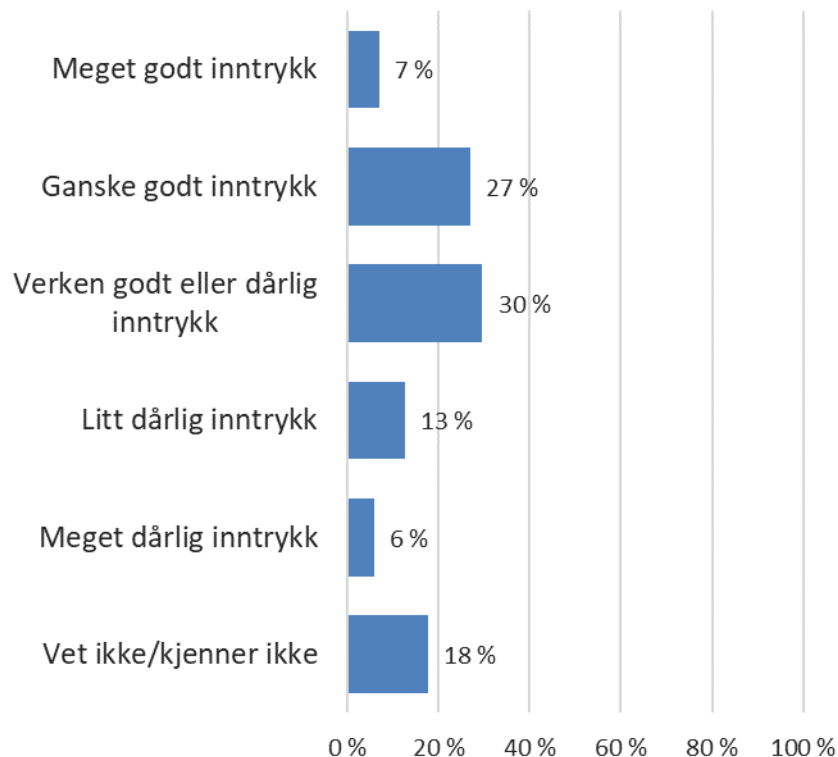
Du svarte at du har et dårlig inntrykk av det norske barnevernet. Vil du på grunn av dette unnlate å melde fra til barnevernet dersom du er bekymret for om et barn i din nærhet utsettes for omsorgssvikt? Prosent. n=313.

20 prosent av de som har et dårlig inntrykk av barnevernet, oppgir at de vil unnlate å melde fra til barnevernet dersom de er bekymret for et barn som blir utsatt for omsorgssvikt. Grunnet få svar, er det vanskelig å påvise signifikante forskjeller mellom undergrupper.

Inntrykk av barnevernet i egen kommune

Kommunen har ansvaret for barneverntjenesten og oppfølgingen av det enkelte barn. Hvilket inntrykk har du av barneverntjenesten i din kommune? Prosent. N=1002

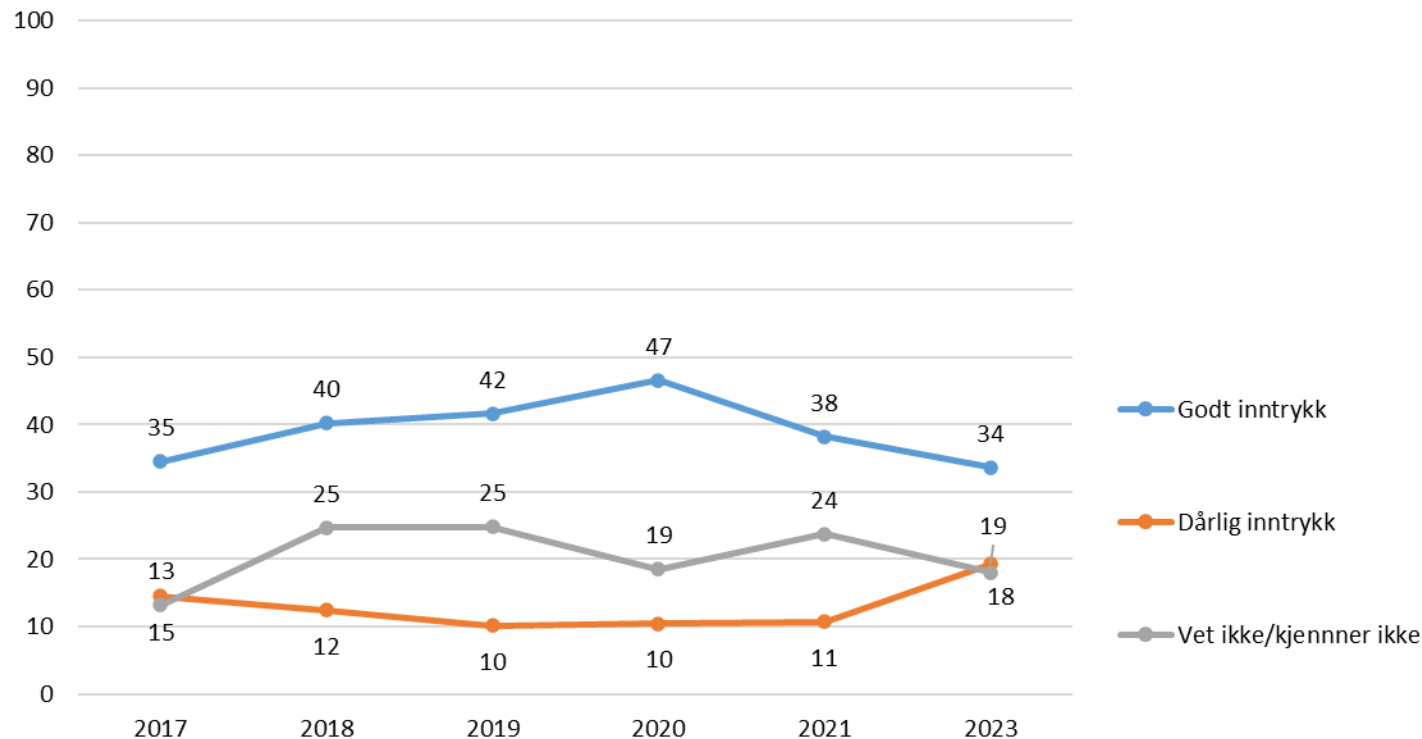

34 prosent har et meget godt eller ganske godt inntrykket av den kommunale barnevern-tjenesten. 19 prosent har et meget dårlig eller litt dårlig inntrykk. 30 prosent har et verken godt eller dårlig inntrykk, mens 18 prosent oppgir at de ikke kjenner til barneverntjenesten i egen kommune.

- Også inntrykket av det kommunale barnevernet er bedre blant de med høyere utdanning og høyere inntekt.
- 19 prosent av de som har mottatt hjelp fra barnevernet, har et meget godt inntrykk av barnevernet i sin kommune.

Befolkningens hovedinntrykk av det kommunale barnevernet har variert noe over tid (se neste figur).

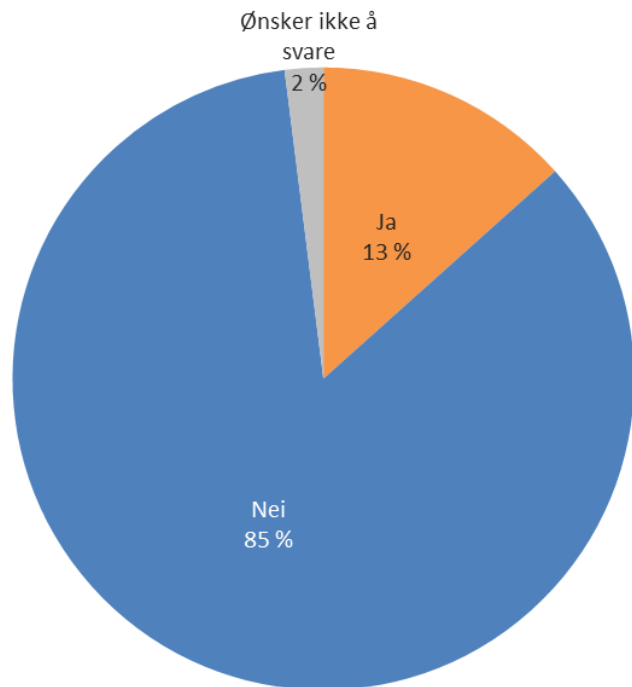
Tidsserie: Inntrykk av barneverntjenesten i din kommune

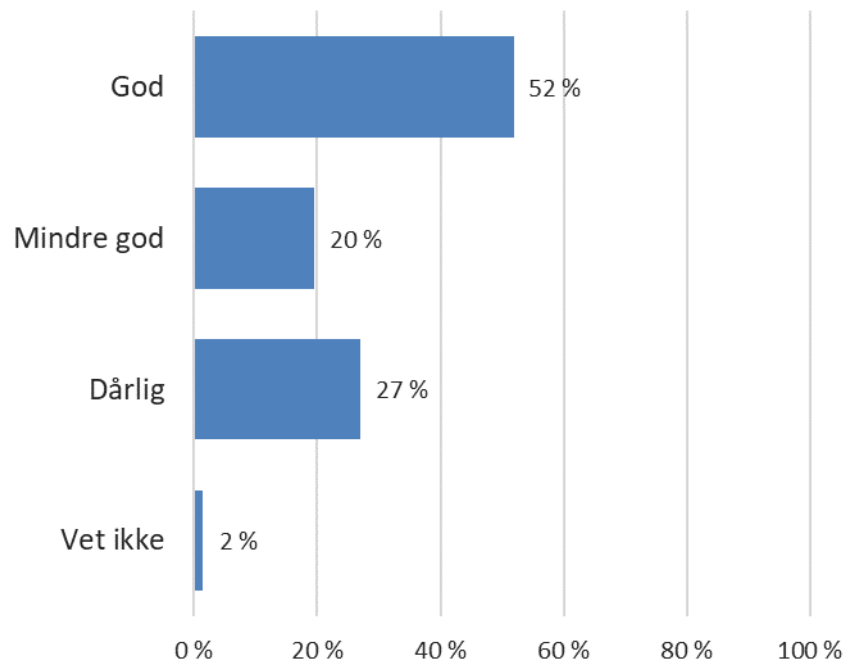
- Resultatene er presentert sammenslått: «Godt inntrykk» («Meget godt inntrykk» og «ganske godt inntrykk») og «Dårlig inntrykk» («meget dårlig» og «ganske dårlig»). «Verken godt eller dårlig inntrykk» er utelatt.

Egen erfaring med barnevernet

Har du selv eller ditt/dine barn fått hjelp av barnevernet? Prosent. n=1001.

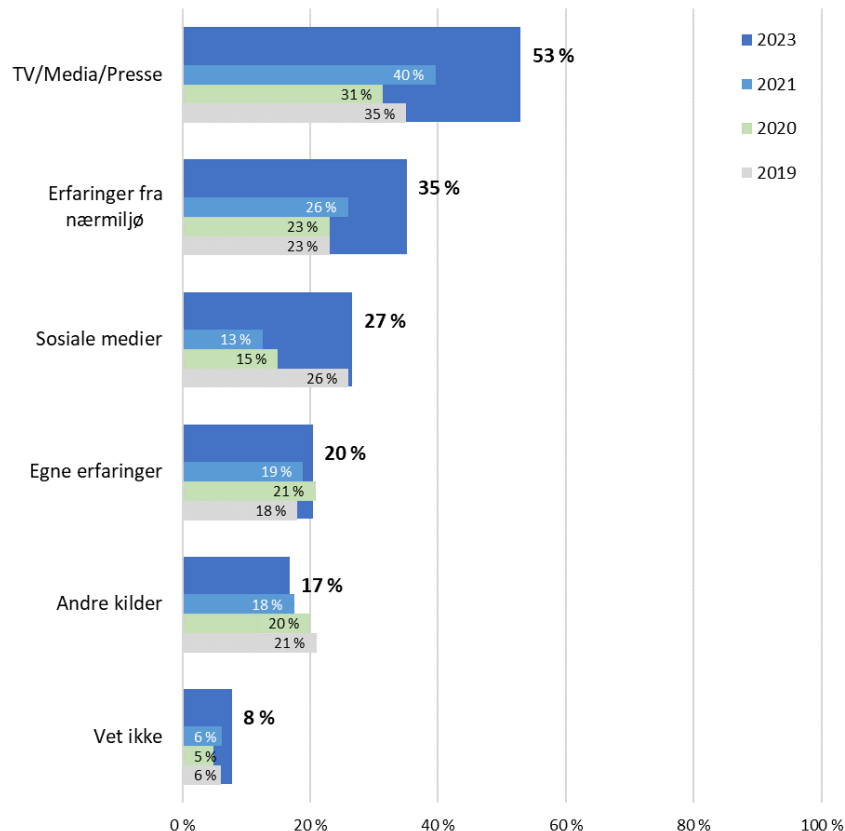
Hva var din opplevelse av kvaliteten på hjelpen fra barnevernet? Prosent. n=133.

Kilde til hovedinntrykk

Hvor har du ditt hovedinntrykk av barnevernet fra?

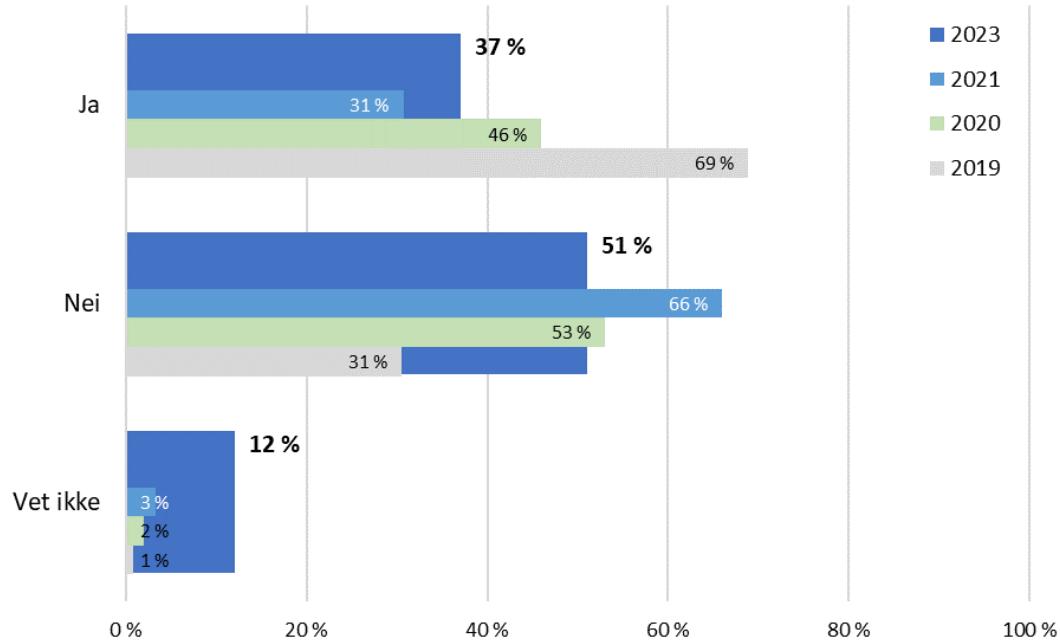
Flere svar mulig. Prosent. n=1001.

- Drøyt halvparten har sitt hovedinntrykk av barnevernet fra media. Dette er en langt høyere andel enn i de foregående målingene.
- Flere over 60 år har sitt hovedinntrykk fra TV, media eller presse.
- 35 prosent oppgir at hovedinntrykket er basert på erfaringer fra nærmiljø. Andelen er klart høyere enn i 2019-2021.
- 27 prosent oppgir sosiale medier. Også denne andelen er betydelig enn i 2020 og 2021 – men på nivå med 2019. Andelen synker med økende alder.
- 20 prosent har hovedinntrykket sitt fra egne erfaringer, mens 17 prosent oppgir andre kilder (som jobb, skole, venner og familie) som informasjonskilde.

Nyhets saker om barnevernet

Har du lest/sett/hørt noen nyhetssaker om barnevernet den siste tiden? Prosent.
n=1001.

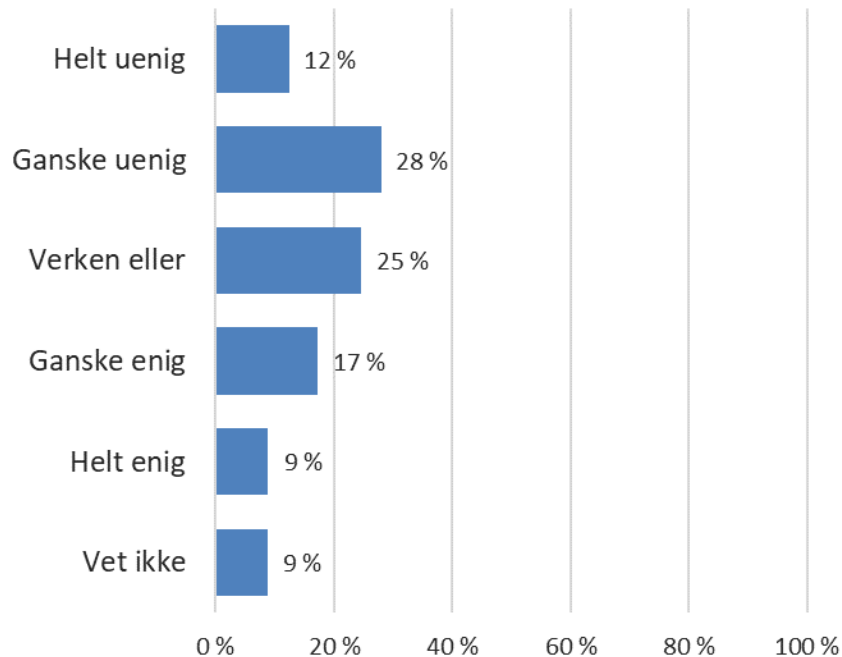

37 prosent oppgir at de har sett/hørt nyhetssaker om barnevernet i det siste. Det er flere enn ved tilsvarende måling i 2021, da det gjaldt kun 31 prosent, men færre enn i 2020 (46 %). I 2019 hadde hele 69 prosent fått med seg nyhetssaker om barnevernet.

- Et flertall (61 %) av de som selv har fått hjelp av barnevernet, har fått med seg noen nyhetssaker om barnevernet den siste tiden. Blant øvrige er andelen 34 prosent.

Tar barn fra foreldre

Barnevernet tar barn fra foreldrene sine uten god nok grunn. Prosent. n=1001

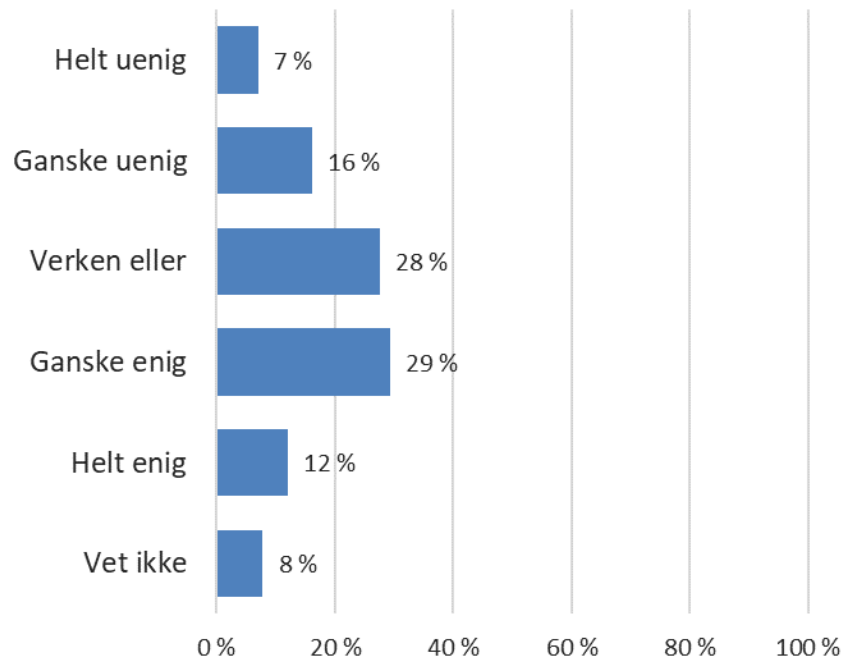

26 prosent er helt eller ganske enige i at barnevernet tar barn fra foreldrene sine uten god nok grunn.

- Utdanningsnivå har betydning for hvordan denne påstanden vurderes: Jo høyere utdanning, jo større andel er *uenig*.
- Menn er i snitt mer enige i påstanden enn kvinner.
- De som selv har fått hjelp av barnevernet, er i snitt mer enige enn de som ikke har det.

Ufortjent kritikk

Barnevernet får ufortjent mye kritikk. Prosent. N=1001

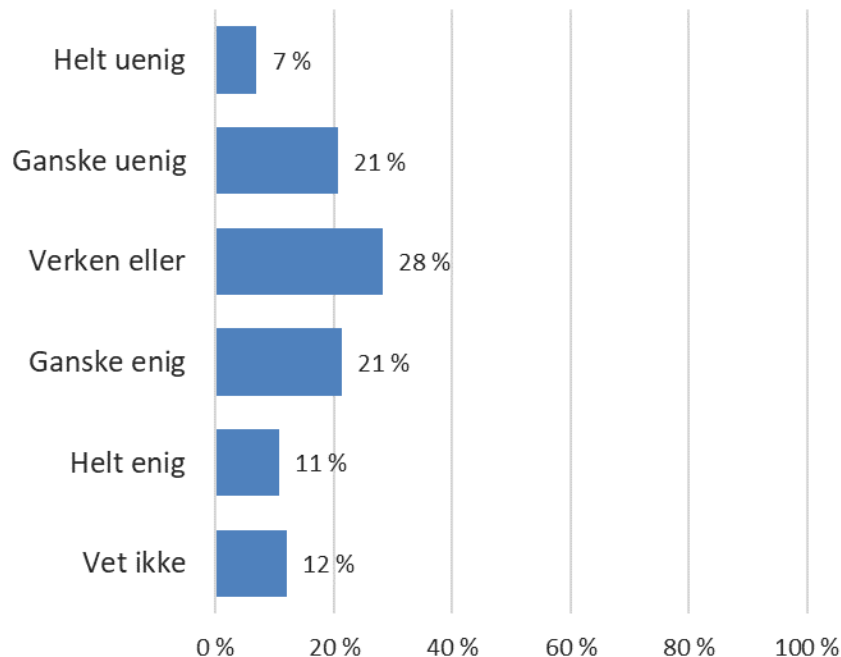

4 av 10 er helt eller ganske enige i at barnevernet får ufortjent mye kritikk (41 %). Like mange er helt eller ganske uenige.

- En større andel menn enn kvinner er uenige i påstanden.
- Jo høyere utdanning og inntekt man har, jo mer enig er man i at barnevernet får ufortjent mye kritikk.

Foreldres rettigheter

Barnevernet tar for lite hensyn til foreldrenes rettigheter. Prosent. N=1001

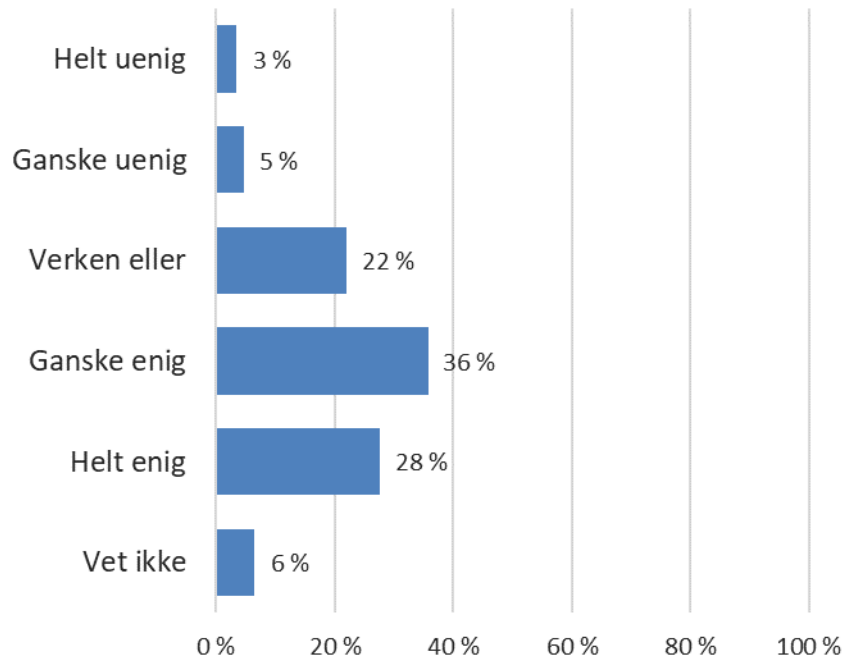

32 prosent av befolkningen er helt eller ganske enige, mens 28 prosent er helt eller ganske uenige i påstanden om at barnevernet tar for lite hensyn til foreldrenes rettigheter. Like mange (28 %) svarer «Verken eller».

- Menn er betydelig mer enige i påstanden enn kvinner (forskjell på 13 prosentpoeng for andel helt/ganske enig).
- Personer med høyere utdanning er i større grad uenige i påstanden enn de med lavere utdanning.
- De som selv har fått hjelp av barnevernet, er i snitt mer enige enn den øvrige befolkningen.

Viktig hjelper

Barnevernet en viktig hjelper barn og foreldre. Prosent. N=1001

Et flertall på 64 prosent sier seg enige i at barnevernet er en viktig hjelper for barn og foreldre: 28 prosent er helt enige og 36 prosent er ganske enige i påstanden.

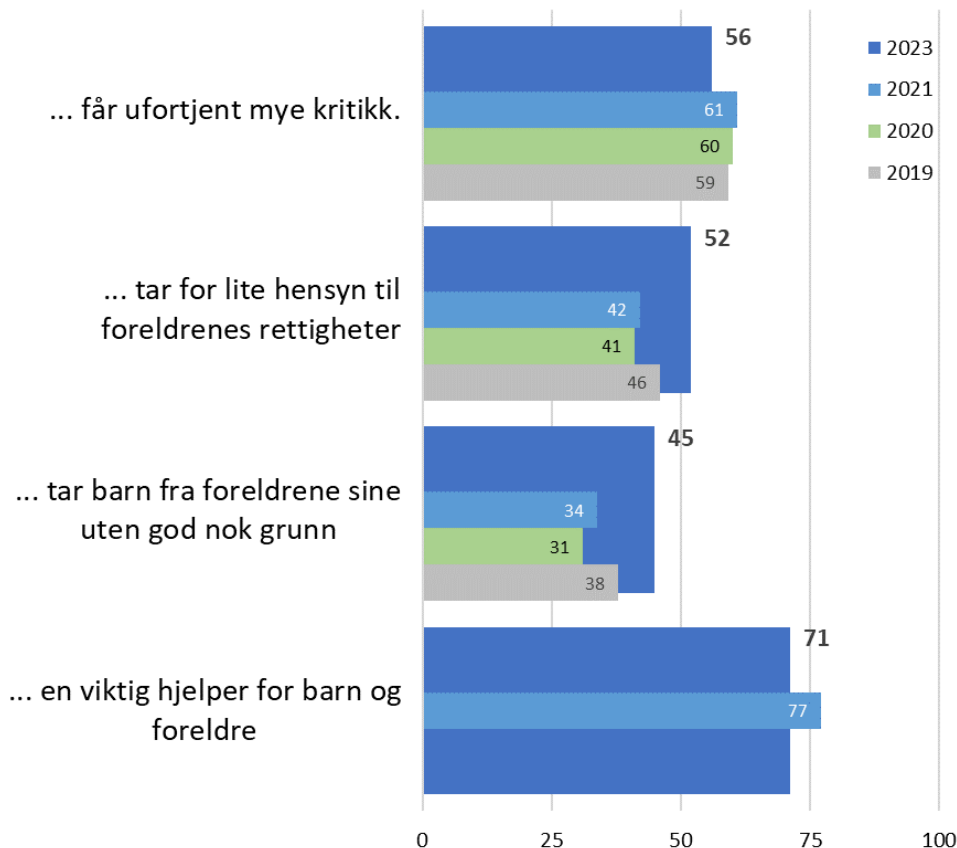
Færre enn 1 av 10 er helt eller ganske *u*enige.

Jo høyere utdanning og inntekt man har, jo mer enig er man i at barnevernet er en viktig hjelper for barn og foreldre.

Litt flere kvinner enn menn er enige i påstanden.

Påstander om barnevernet

Oppsummering av påstander. Standardiserte gjennomsnitt: 0=Helt uenig og 100=Helt enig. «Vet ikke» er tatt ut.

Oppsummert er befolkningen delt omtrent på midten i sitt syn på om barnevernet får ufortjent mye kritikk, og om barnevernet tar for lite hensyn til foreldrenes rettigheter.

Det er flere som er uenige i at barnevernet tar barn fra foreldrene sine uten god nok grunn (40 %) enn der er som er enige i dette (26 %).

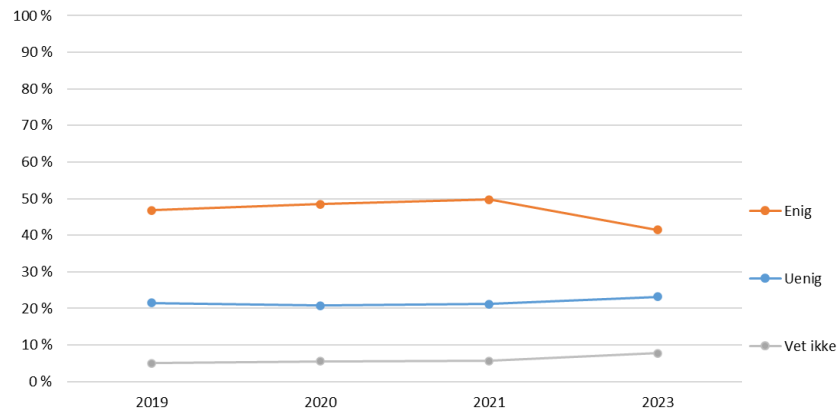
Alle resultatene er litt dårligere sammenlignet med 2019-2021.

Både i 2021 og i 2023 er det relativt bred enighet i befolkningen om at barnevernet er en viktig hjelper for barn og foreldre.

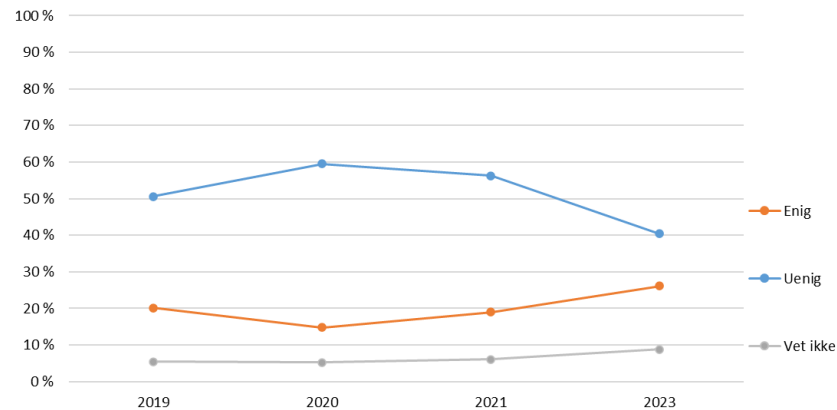
Påstander om barnevernet tidsserie

Resultatene er presentert sammenslått: «Enig» («Helt enig» og «ganske enig») og «Uenig» («Helt uenig» og «ganske uenig»). «Verken enig eller uenig» er utelatt.

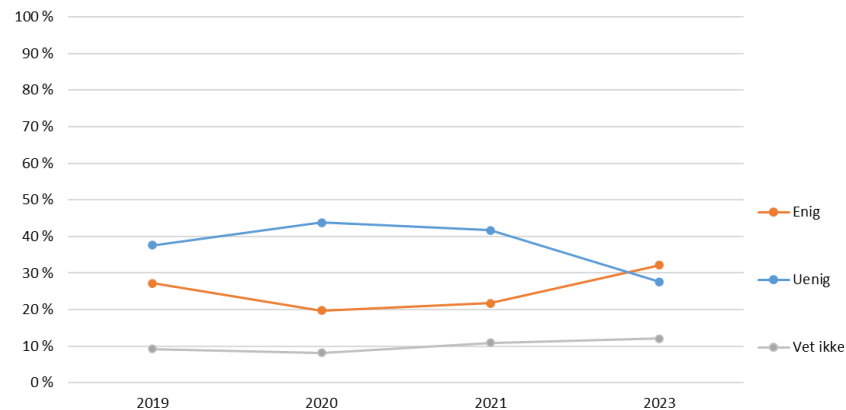
Barnevernet får ufortjent mye kritikk

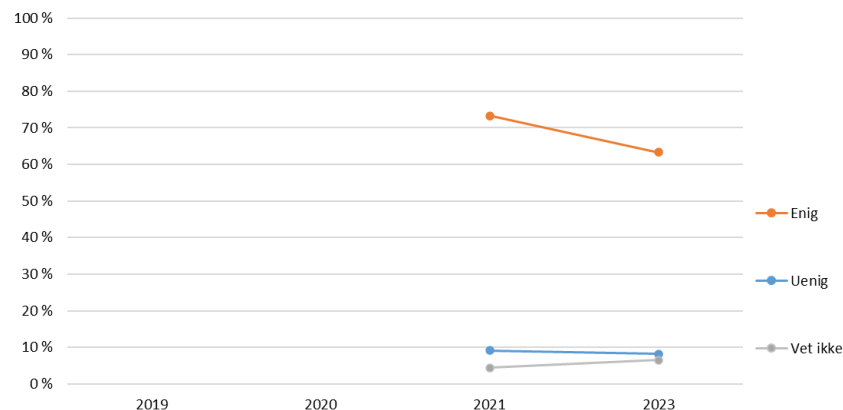
Barnevernet tar barn fra foreldrene sine uten god nok grunn

Barnevernet tar for lite hensyn til foreldrenes rettigheter

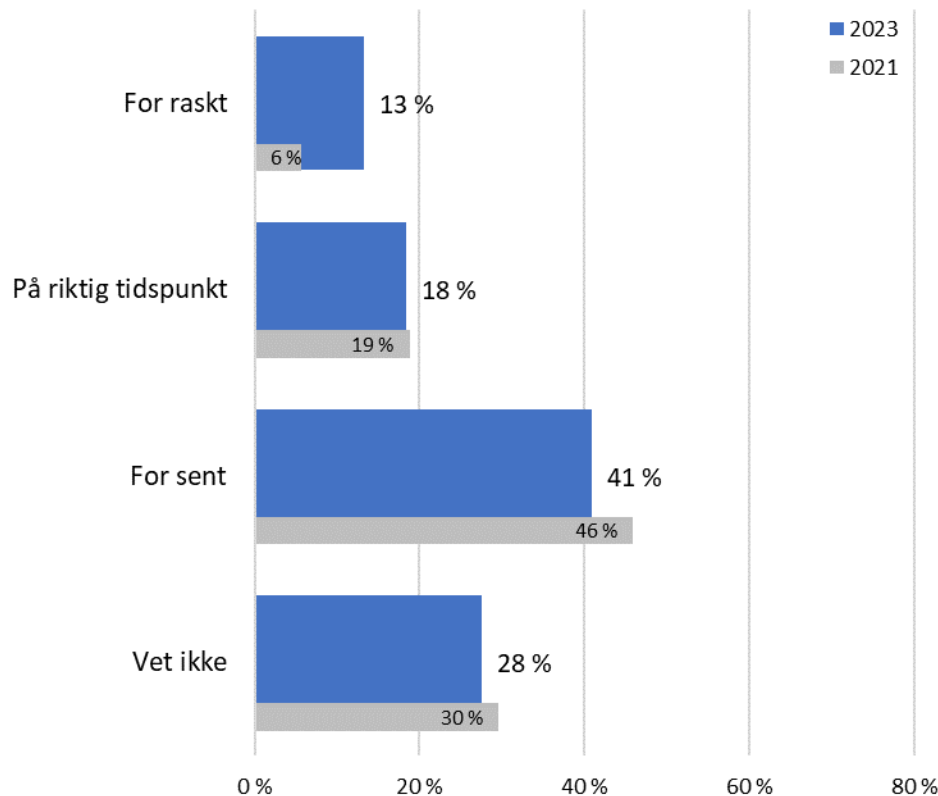
Barnevernet en viktig hjelper barn og foreldre

Inngripen av barnevernet

Har du inntrykk av at barnevernet som oftest griper inn for raskt, på riktig tidspunkt, eller for sent, i saker som omfatter omsorgssvikt, overgrep mot barn eller barnemishandling?

Prosent. n=1001

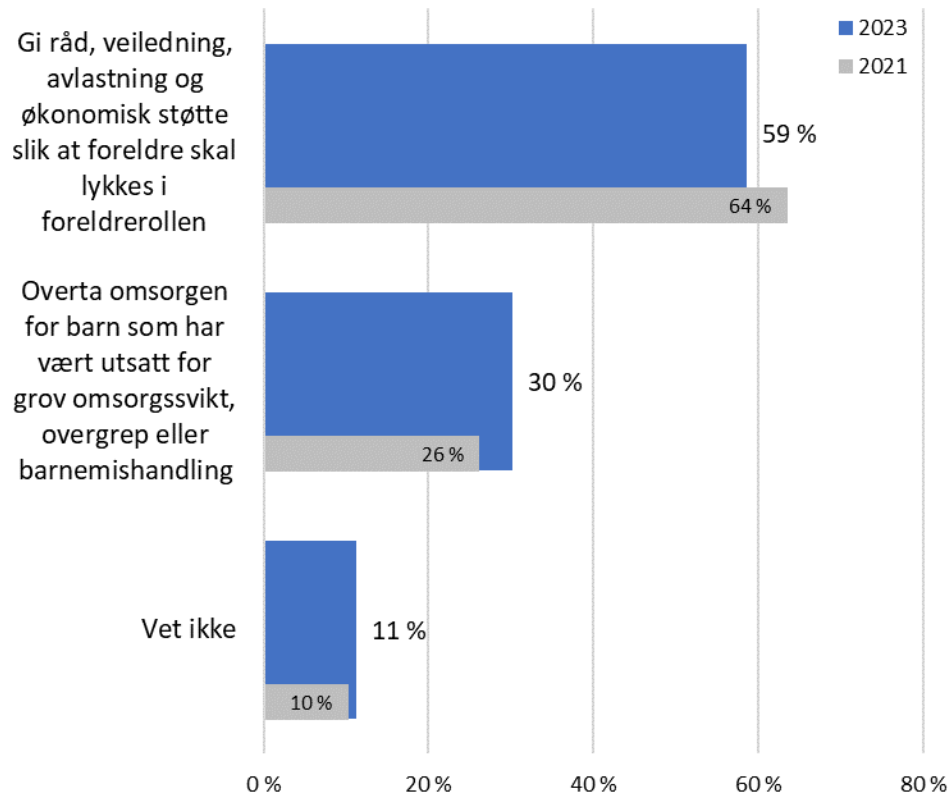
4 av 10 er av den oppfatning at barnevernet som oftest griper inn for sent i saker som omfatter omsorgssvikt, overgrep eller mishandling.

18 prosent mener barnevernet griper inn på riktig tidspunkt, mens 13 prosent mener det gripes inn for raskt.

- 49 prosent av kvinnene og 33 prosent av mennene i utvalget mener det gripes inn for sent i slike saker.
- Andelen som har inntrykk av at det gripes inn *for sent*, er høyest blant de som er 60 år eller eldre (51 %). Andelen som har inntrykk av at det gripes inn *for raskt*, er høyest blant de som er 30 år eller yngre (21 %).
- Blant respondenter med høyere utdanning har 22 prosent inntrykk av at barnevernet som oftest griper inn *på riktig tidspunkt*.

Barnevernets arbeid

Hva tror du mesteparten av arbeidet barnevernet gjør handler om? Prosent. N=1001

59 prosent tror mesteparten av barnevernets arbeid består av å gi råd, veiledning, avlastning og økonomisk støtte slik at foreldre skal lykkes i foreldrerollen.

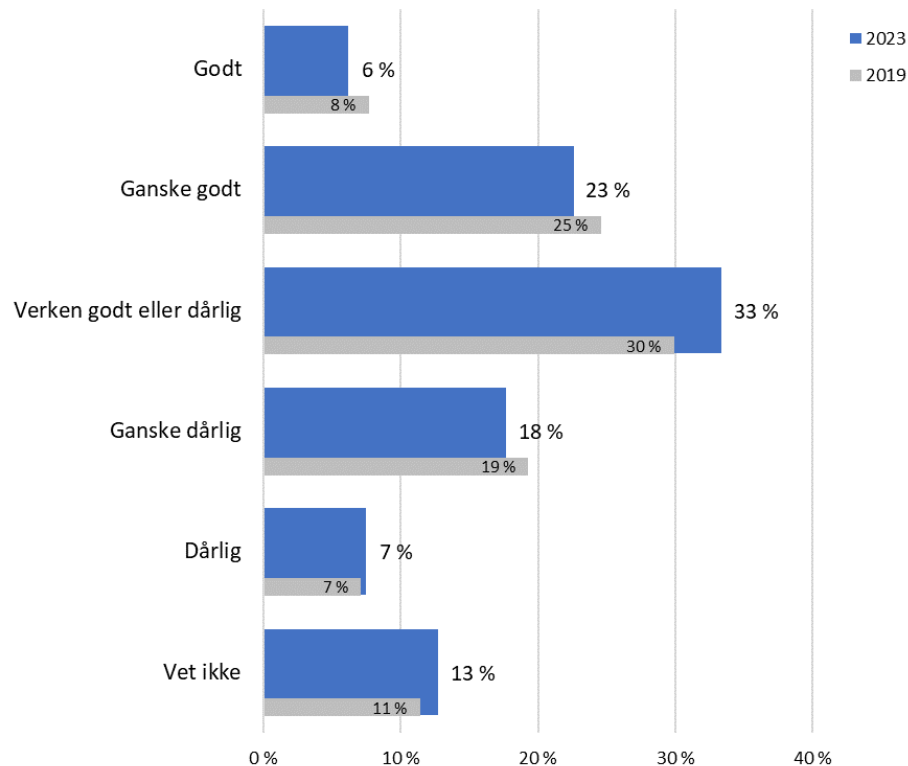
30 prosent tror hovedoppgaven er å overta omsorg for barn som har vært utsatt for omsorgssvikt, overgrep eller mishandling.

Flere personer med høyere utdanning og inntekt, samt litt flere kvinner enn menn, tror mesteparten av barnevernets oppgaver er råd og veiledning.

3 av 4 som har 3 eller flere barn i husstanden mener barnevernets oppgaver i hovedsak er råd og veiledning.

Hovedinntrykk barnevernsinstitusjoner

Hva er ditt hovedinntrykk av norske barnevernsinstitusjoner? Prosent. N=1001.

3 av 10 har et godt eller ganske godt inntrykk av norske barnevernsinstitusjoner.

1 av 3 har verken godt eller dårlig inntrykk, mens 1 av 4 har et ganske dårlig eller dårlig inntrykk av barnevernsinstitusjonene i Norge.

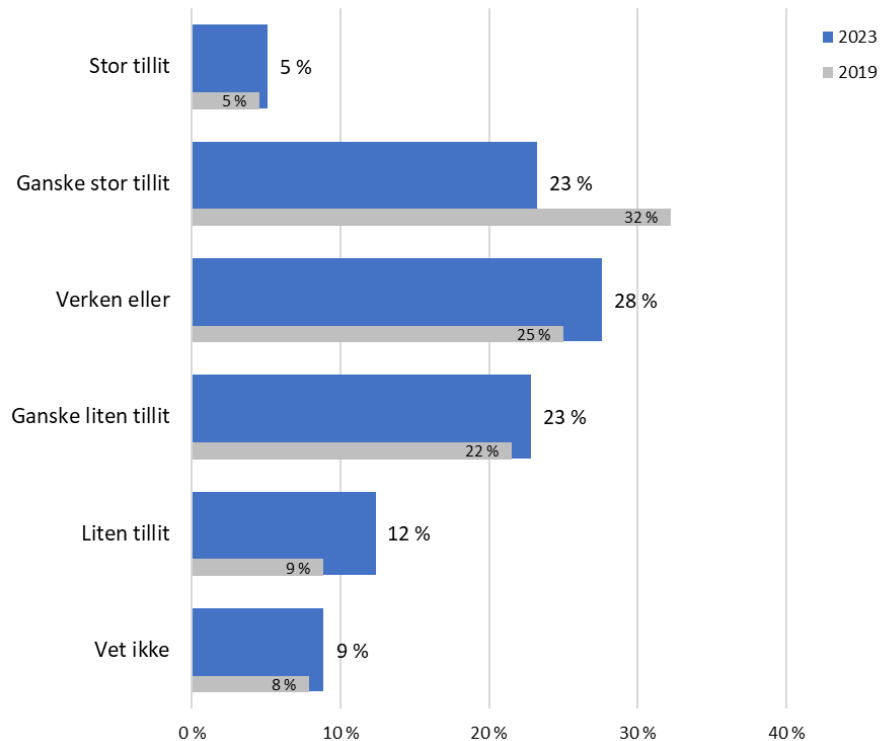
13 prosent har ikke gjort seg opp noen mening.

Menn har i gjennomsnitt et bedre inntrykk av norske barnevernsinstitusjoner enn kvinner. Inntrykket er også bedre blant de med høyere utdanning og inntekt.

Tillit til barnevernsinstitusjoner

Hvor stor tillit har du til at ungdom på norske barnevernsinstitusjoner får god hjelp?

Prosent. n=1001.

28 prosent har ganske stor eller stor tillit til at ungdom på norske barnevernsinstitusjoner får god hjelp.

Det er også 28 prosent som svarer verken eller, mens flest – 35 prosent – har ganske liten eller liten tillit til institusjonene.

Menn har i snitt større tillit til norske barnevernsinstitusjoner enn kvinner.

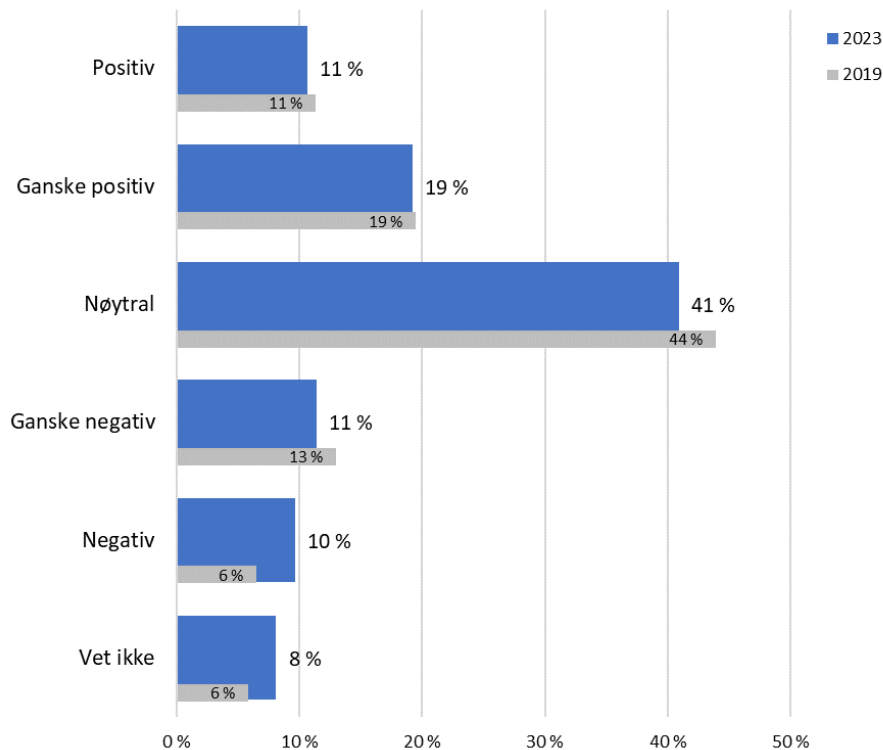
Høyere utdanning og inntekt henger også sammen med høyere tillit.

Andelen som har *stor tillit* til at ungdom får god hjelp på norske barnevernsinstitusjoner, er større blant de som selv har fått hjelp av barnevernet (14 %) enn blant den øvrige befolkningen (4 %).

Barnevernsinstitusjon for ungdom i nabolaget

Hvordan ville du stilt deg til at det kom en barnevernsinstitusjon for ungdom i nabolaget ditt?

Prosent. n=1001.

30 prosent ville stilt seg positiv eller ganske positiv til at det kom en barnevernsinstitusjon for ungdom i nabolaget.

41 prosent stiller seg nøytral, mens 21 prosent ville vært ganske negativ eller negativ.

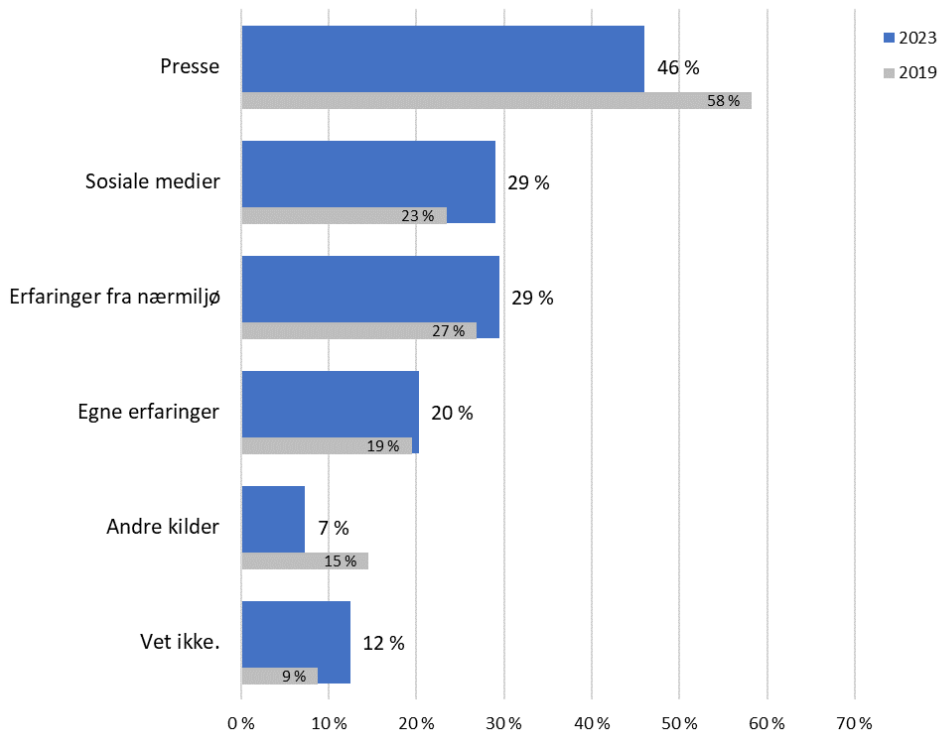
Respondenter med høyere utdanning er mer positive enn de med lavere utdanningsnivå.

Blant de som selv har fått hjelp av barnevernet, er over halvparten positive eller ganske positive til å få en slik institusjon i nabolaget sitt.

Kilde til kjennskap

Hvor har du fått kjennskap til barnevernsinstitusjoner?

Flere svar mulig. Prosent. N=1001.

46 prosent har fått kjennskap til barnevernsinstitusjoner gjennom presse og tradisjonelle media. Andelen øker med alder, fra 29 prosent blant de yngste til 58 prosent blant de eldste (60 og eldre).

29 prosent har fått kjennskap gjennom sosiale medier. Blant de som er 30 år eller yngre er denne andelen 43 prosent.

29 prosent har fått kjennskap gjennom erfaringer fra nærmiljø (skole, nabolag e.l.). Andelen er 41 prosent blant de som er 30 eller yngre.

1 av 5 oppgir å ha kjennskap til barnevernsinstitusjoner gjennom egne erfaringer eller nær familie. Andelen er lavest blant de eldste (13 %).